

zuhaja vsak četrtek
in velja s poštino
vred in v Mariboru z
pošiljanjem na dom
za celo leto K 5.—
za pol leta „ 2.60
za četrt leta „ 1.30

Naročnina se pošilja
upravnemu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice hšt. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Dobetniki katol. tis-
kovnega društva do-
segajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo

Štev. 49.

V Mariboru, dne 7. decembra 1899.

Tečaj XXXIII.

Uboga Avstrija!

Skrbeti za srečo in blagostanje državljyanov, to je prvi namen vsake zdrave, za življenje sposobne države. Naša Avstrija pač ni več zdrava, krepka država, kajti njen najvišji namen ni sreča in blagostanje narodov, ampak ponemčevanje narodov. Pošiljati tuje uradnike ljudstvu, ki ne čutijo ž njim in ga niti ne razumejo, ustanavljati šole, kjer se ne bistri um, pač pa utepa nemščina v glavo, podpirati težnje različnih slojev, le ako se s tem pospešuje ponemčevanje, to zna naša država izvrstno, a ljudstvu kazati nove vire blagostanja, ga poučevati za vse potrebne posle ter ga blagohtotno podpirati v vsakem koristnem stremljenju in podjetju, tega naša država ne zna. Zato pa se sicer širi nemščina po Avstriji, a zajedno raste tudi slabost Avstrije v vseh njenih notranjih in zunanjih zadevah.

Kaka zmešnjava vlada med mejami naše države, to nam je znano. Avstrija poka in razpada na vseh koncih in krajih. Pa tudi na zunaj se kaže Avstrija v tako slabotnem, hirajočem stanju. Na to so nas opomnile ravnikar na Dunaju zborujoče delegacije, kjer se avstrijski in ogrski odposlanci posvetujejo o skupnih zadevah naše avstrijsko-ogrsko države. Tudi naša zunanjna politika nosi pečat neomejene prijaznosti do vsega, kar je nemškega značaja ali pokolenja. Zato se vidi našim državnikom tudi vrhunc političke modrosti, ako smo si z Nemčijo v prijateljski, v bratski zvezi. In vendar nas Nemčija v tej zvezi le izsesava, nikakor pa

ne krepi. Da bi si ohranili prijateljstvo z Nemčijo, odpira Avstrija širokosrčno svoje meje nemški trgovini. Zato so naši trgi, posebno industrialni, preplavljeni z nemškim blagom. Naša država je pred vsem poljedelska država. Vsled tega bi bilo koristno, da so tudi našim poljedeljskim pridelkom odprtia vrata v Nemčijo. A Nemčija vestno skrbi za svoj kmetiški stan, zato je svoje meje vsaj tako tesno zaprla nasproti Avstriji, da naši poljski pridelki in naša živila le težko tekmujejo z nemškimi proizvodi. Naša trgovina se razvija le v severnem delu naše države. Tam se ji smeji državna naklonjenost, ker je blizu Nemčije in v zvezi z Nemčijo. Sedaj misli graditi naša država celo železnico Lvov, Jassi, Carigrad, kojo bodo potrebovali večinoma trgovci iz Nemčije, a le v majhnem številu tudi severnoavstrijski industrialci.

Za razvoj trgovine na jugu pa ne stori naša država ničesar. In vendar je bodočnost Avstrije le na jugu. Mi si ne bomo večjega svetovnega pomena dobili s trgovino preko Nemčije, ampak ob jugu naše države preko sredozemskega morja. Naravno bi torej bilo, da se naša država ozre vendar enkrat tudi na jug, da tukaj podpira poljedelstvo, obrtništvo in trgovino.

Ker pa je bodočnost Avstrije na jugu in ker bo se morala prej ali slej nasloniti na jug, ako še hoče dalje obstati, zato je tudi vsa naša ponemčevalna politika, ki jo tirajo naši državniki, velika nespamet, še večja nespamet pa hlapčevsko poželjenje po zvezni z Nemčijo. Na jugu ob Balkanu ne bomo nikdar prišli z Nemci skupaj, ampak le z

Rusi. Mi mislimo namreč v političkih težnjah Avstrija in Rusija stremita po političkem uplivu na Balkanu. Zato bi bilo edino prav, ako smo z Rusi zvezani. Nasprotno pa, ako bo se naša trgovina in ž njo tudi naš svetovni upliv začel širiti od juga proč, tedaj trčimo le z nemškimi težnjami skupaj. In da se zavarujemo proti vsem neljubim posledicam, treba nam je zopet zvezeti z Rusijo, ne pa z Nemčijo, s katero se bomo kosali.

Ker je naša zunanja politika torej popoloma na krivih potih, zato je tudi naš ugled in upliv med drugimi državami vedno manjši in slabši. Kakor otrok stojimo ob strani Nemčije v svetovni politiki. Nobenega koraka si ne upamo storiti. Nemčija je zadovoljna, da smo mi tako otročji, in pridno izrabila to otroško dobo, ker se boji, da zna vendar enkrat v Avstriji zapihati druga, moška, slovanska sapa. V Mali Aziji vtrjuje Nemčija s čudovito hitrostjo in žilavostjo svoj upliv, ravno tako ob afriških obrežjih, in Avstrija bo kmalu težko našla kraja, da nastavi mreže svoje svetovne politike.

Naša Avstrija hodi in je hodila dosedaj v nemškem tiru. A ravno to je njen pogin. Njene notranje in zunanje razmere so do smerti slabe. Tukaj je treba spremembe. Avstrija je znotraj po svoji večini slovanska, in na zunaj potrebuje v prvi vrsti le prijateljstva slovanskih držav. Zato bodo naši politiki, ako še hočejo Avstrijo rešiti, stopili kmalu v drug tir, odločno slovanski tir.

Listek.

Kako se je avstrijsko krdelce odpravilo na Kreto.

Spomini. Ivan Jelšnik, soudeležnik kot desetnik.

Bilo je v četrtek, dne 25. marca 1897. l. na dan Oznanjenja Marije Device. Izredno lep pomladanski dan povečeval je itak že veliki praznik. Oživljajoči žarki pomladanskega solnca igrali so se z lahkimi morskimi srami. V nežno izbokanih krogih valili so se modri valjčki po morju od Miramara proti Trstu, kjer so podlegli močnim valovom, kateri so se pripodili daleč semkaj od sredozemskega morja.

Da bi se veselili lepega dneva in krasne narave, ki je tržaško okolico itak mnogo vrstno in izvanredno obdarila, zapustilo je radovedno in po izpreamembni hrepeneče prebivalstvo velikega Trsta svoja stanovanja. Vsakdo misil je drve doseči svoj smoter in tako vestno porabiti popoldanski počitek ter se do dobrega nasrkatki zdravega in čistega zraka zunaj mesta.

Stopivše iz hiše zadrži po ulici drveča množica. Besede: kdo? kdaj? kam? slišijo se med drvečimi, ki doletavajo ušesa naših

izletnikov, ter jih opozorijo na nekaj nenašnega. Kaaj? vpraša mož z zateglim glasom bližnjika? Kaj govorite? Da so poklicani naši zvesti, pridni vojaki v boj?! Za Boga li! Kam? Kje jih zahteva pravica? Kdaj je slovo? Sliši li?! — Vojška godba! Ne dvomim, da prav sedaj-le odrinejo vojaki na Kreto. Glej, ne motim se; že so na vežbalislu in čakajo povelja!

Za odhod iz Trsta bil nam je slučajno odločen najprijaznejši in najživahnejši čas velikomestnega življenja. Ob dveh popoldne, ko se po ulicah tare občinstva, poslovili smo se po vojaških običajih od naše zastave, koji smo bili prisegli služiti dejanski tri leta v čast božjo in v obrambo naše očetnjave. Ni ga bolj ganljivega trenutka za vojaka, ko ločiti se od svoje zastave, ki je tako rekoč njegovo svetišče; vojaška četa brez zastave, je stroj brez gonične moči. Zastava je vojaku znak božji, znak najvišjega povelja; zato je v zastavi osredotočena vsa vojaška nabožnost in vzvišeni smoter vojaškega stanu. Poslovili smo se od zastave z gorečo notranjo molitvijo k Vsemogočnemu in k Mariji Devici, katere praznik je obhajala sv. cerkev. Vnete molitvice so se povzdigovale k nebeski priporočnici, ko smo postavili orožje na tla, levo roko pa povzdignili k nebnu, ter tako izvršili vojaško molitev. V trenutku, ko smo

se ločili od polkovne zastave, katero nam je nadomestil avstrijski prapor, opazil si lahko v očeh srčnih in neustrašljivih fantov igrati solzo, ki je dokaj pomenila. Ne obupljivi, temveč črez vse srčni smo bili in to tem bolj, ker smo prejšnji dan skupno prejeli sv. zakramente. Z radostjo spominjam se tistega sv. strahu, ki me je prešinjal, ko sem zapustil tržaško vežbalische in nastopil pot na Kreto.

Preskrbljeni z vsem potrebnim za dušo in telo za nedoločen čas, opremljen s telečakom, v katerega sem spravil vsa šila in kopita, ter ga naphal, da je težil do 40 kg, poslovil sem se, kakor se mi je zdelo, za vedno od avstrijske zemlje. Tako pa nisem mislil samo jaz; tega mnenja bili so moji tovarisi in seveda tudi častniki, take presodke gojilo je občinstvo, ki nam je prirejalo med korakanjem v pristanišče po vseh ulicah ovacijs, ter nam želeso srečno pot, kakor tudi, če dà Bog — veselo svidenje.

Vrhunc sočutja izrazilo nam je občinstvo v pristanišču. Ogorčenost in pozornost sta vidno naraščali. Vse je kričalo slava, slava vam! da so se akordi Radeckijeve koračnice popolnoma preupili. Meščanstvo nas je zahvaljevalo za devetletno natančno in vzgledno službo, ktero smo deloma mi, deloma naši predniki opravljali v prid trža-

Poseben listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
ajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Ta oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 12 h, dvakrat 18 h,
trikrat 24 h.

Državni zbor.

Gimnazija v Tešinu.

30. novembra in 1. dec. se je obravnavalo edino-le o gimnaziji v Tešinu. Tešin je mesto v Šleziji, kjer so Poljaki vstanovili pred nekaterimi leti srednjo latinsko šolo na svoje stroške. Kakor se nahajajo pri nas Slovenci v tem oziru krivične razmtere, tako se godi v Šleziji tudi Čehom in Poljakom. Poljakov in Čehov je v Šleziji več kot polovica vsega prebivalstva; toda Slovani nimajo nobene pravice, pač pa imajo Nemci, katerih je mnogo manj, vse polno ljudskih in srednjih šol. Poljski poslanec Kubik, po svojem poslu mizar, je stavljal v porazumlenju z drugimi svojimi rojaki nujni predlog, naj država prevzame na svoje stroške to gimnazijo v Tešinu, za katero morajo vedno zbirati in plačevati Poljaki. Priprosti mož govoril je v poljskem jeziku, ob koncu tudi nekoliko nemško, a pri tem je treskal s svojo pestjo ob mizo, da se mu je svetila v obrazu sveta jeza, katera mu je narekovala besedo. Ob koncu je prosil katoliško ljudsko in kršč. socialno stranko, naj glasujeta za to pravično zahtevo. Z vso nemško jezo se vpirajo temu modremu predlogu Nemci iz Šlezije: Demel, Türk in Menger. Nobenega dokaza niso mogli navesti, iz katerega bi se razvidelo, da je zahteva Poljakov neopravičena. Podpirala sta pa Kubika Poljaka Čeč in Sokolovski, Čehi Kurz in Slama, pa poljski socialist Dascinsky. Poslednji je povedal, da vsi nemški delavci v Šleziji podpirajo to zahtevo Poljakov in da mora sram biti vsacega Nemca, ki bi se temu upiral. Brez števila govornikov se je zgloboval besedi za predlog in proti njemu, a ko je razgovor trpel že šest ur, se sprejme konec debate (razprave). Izvolila sta se glavna gognika: za predlog Swiezy, profesor veroznanstva na gimnaziji v Tešinu — proti pa nek urednik Heeger, tudi iz Šlezije. Na vrsto sta prišla drugi dan 1. decembra. Swiezy je predsednik društva, ki pobira doneske za ono privatno gimnazijo, je torej zmožen, vse razmere razložiti, ki so silile Poljake, vstanoviti ta zavod. Govoril je prav primerno, da mu tudi nasprotniki niso mogli ugovarjati. Sev: Heeger je nasprotoval. Nekateri govorniki: Javorski, Stojalovski so popravljali ugovore nasprotnikov. Da se sprejme predlog kot nujen, treba dve tretjini vseh navzočih poslancev. Za predlog so glasovali Poljaki, Čehi, Slovenci in socialni demokrati; katol. stranka pa je — zbežala iz zbornice; predlog se ni sprejel.

kega mesta, ter nam želeli prisrčen «Bog Vas ohrani!» Gospodstva so nam čestitala na znaku izvanredne pohvale, priznanja in sposobnosti od najvišjega vojaškega poveljstva, svitlega cesarja. Cesar vas je odločil, cesar vas čista, čislamo vas mi in si štejemo v čast, da so nam služili tako priznani vojščaki in vas tem srčneje pozdravljamo, ko odhajate iz naše sredine. Bodite pogumni in zvesti kakor do sedaj, in povsod boste povzdigovali čast avstrijske armade!

Tako vzpodbujeni ukrcamo se v okoli 130 m. dolgi parobrod avstr. Lloyda z imenom Elektra. Bilo nas je do 630 mož. Odloživši svoje telečake v spodnjih delih ladije, hitimo na krov, da skupno pozdravimo nebrojne čete ljudstva z orjaškim, iz vseh prs donečim živio! hurā nad dušmanom —! da tako javno pokažemo svojo narodnost in povemo ljudstvu, da so kot vojaki od svitl. cesarja odločeni za evropski koncert sinovi Slave, odločni Slovenci, da se hočejo tudi sedaj, kakor vsikdar boriti za blagor habsburške monarhije in za čast narodovo! Gotovo je, da nas ni vlada brez premislekov odločila za krečansko ekspedicijo. Znano je, da je ta polk slovenski do zadnjega mož; gotovo se ni pri izbiranju vlada ozirala na narodnost; če bi se uvaževel jezik, gotovo bi propadel polk; odločevalo so tukaj edino

Sprava med avstrijskimi narodi.

Ker so Čehi začeli ovirati delovanje državnega zabora z dolgimi govorji, so ponudili levičariji roko, naj se napravi mir in vpeljejo redne parlamentarske razprave. V ta namen se je sešlo zadnjega novembra 12 desnicarjev in 8 levičarjev, ki so se razgovarjali o mogočnosti tacega mira. Razgovori se nadaljujejo 2. decembra. Če zahtevajo Nemci, da se vdamo Slovani njihovemu »binkoštnemu programu«, se pač silno motijo. Po tem programu bi se med drugim moralno podučevati po vseh šolah, ki spadajo pod graško deželno sodišče, izključno v nemškem jeziku, bi se imelo po Spodnjem Štajarskem vršiti vse obravnave v nemščini in bi se moralno uradovati pri okrajnih šolskih svetih samo v nemškem jeziku. Kdo se bo pogajal s takimi norci!? Da jih ni sram, kaj tacega zahtevati ob koncu 19. stoletja!

Proračun za l. 1900.

O državnem proračunu je govoril 1. dec. Schönererjanec dr. Fochler. Predrznil se je, zdaj, ko vlada vse storii, da zatira Slovane, da mora glasovati proti dovolitvi proračuna, ker vlada Nemce — zatira. Takšno zatiranje bi bilo Slovanom kaj prijetno. V pondeljek je govoril več ur v českem in tudi nemškem jeziku Čeh Šíleni ter pojasnjeval, kako krivično postopa vlada proti Čehom. V torek, 5. dec. govoril proti vladi v enakem smislu Čeh Udržal.

Mirovna pogajanja.

Obstrukcija, katero so začeli v zbornici Čehi z dolgimi govorji, je vladu kakor tudi levičarjem prav neprijetna. Radi bi se je znebili. V ta namen se je zbral 12 voditeljev izmed desnice in 8 levičarjev, ki skušajo najti pot, da se naredi mir med Čehi in Nemci. V te razgovore je posegel tudi zbornični dr. Fuchs sam ter predlagal: naj se izvoli jezikovni odsek 48 udov, ki ima v 6 tednih staviti zbornici primerne predloge. Če se porazumlenje v odseku ne doseže, naj vlada sama izda jezikovni zakon. Danes se pač ne more povedati, se li sprejme ta Fuchsov predlog. Nasprotujejo mu ne le levičarski Nemci, temveč tudi — vsaj nekateri — Poljaki. Poljakom nikakor ne gre k srcu ta misel, da bi pripoznali Rusinom iste pravice v Galiciji, kakoršne vživajo sami. Slovenci tudi ne moremo samo s tem biti zadovoljni, da le Čehi dobijo svoje narodne pravice; obenem se morajo podeliti tudi nam; sicer bomo na nje čakali morebiti celo bodoče stoletje. »Slovanski kršč. narodni zvezci« je torej predlog dr. Fuchsa prav po volji.

le zmožnosti in vojaške kreposti; le-te pa so slovenske vojake, osobito Spodnjestajarse, povzdignele črez vojake, drugih avstrijskih narodnostij. Povdral je to dejstvo prejšnje leto sam presv. cesar za časa velikih vaj na Ogerskem. Svest si, da bodo ti možje tudi na tujem svojo nalogo častno rešili, da jih je sedaj priložnost uporabiti svoje moči in ovekovečiti svoje ime na vojnem polju, v navzočnosti vesoljne Evrope.

Na tem najvišjem zaupanju in priznanju zavidalo nam je gotovo mnogo čet izmed ogromne avstrijske vojske; zavidali so častniki našim častnikom, da zapovedujejo tako izbornemu moštvu. Kako bi tudi ne zavidali? Znano je, da v vesoljni zgodovini prav lahko seštejemo slučaje, kdaj in kolikokrat je Avstrija pošljala svoje peštro prek državnih mej, v tuje kraje — po morju — na bojno polje. Le redki so ti slučaji; zato so pa tem važnejši za zgodovino avstrijskih čet. Da je bila tudi krečanska ekspedicija za avstrijsko strategiko v obče velikega pomena, ne dvomi nihče, kdor sodi z vojaškega stališča.

Izročili smo se bili valovom okoli četrte ure; gladko je drčala ladija po mehki morski cesti ob obrežju Istrskem. Le tu pa tam jo je zazibal močan val, da se je marsikateri tovariš nehote in proti svoji volji vsedel na celo nepripraven sedež. Taki dogodki povzro-

Nadaljevanje razgovora o drž. proračuna.

Ko je Udržal nehal govoriti, predlaga levica sklep debate. Za predlog so glasovali levičari in — katoliška ljudska stranka. Z desnico pa socijalni demokrati. Desnica je bila v večini 104 proti 95 glasovom. Preden so se glasovi šteli, so Čehi ropotali, da so pokazali, kaj nameravajo, če se njim vzame beseda. Ko se je predlog za sklep razgovora zavrgel, se je ropot takoj spremenil v živahno ploskanje.

Politični shod pri Sv. Marjeti ob Pesnici.

(Konec.)

Kmetom treba medsebojne ljubezni. Ljubiti se moramo in drug drugemu pomagati. Žid ne pusti na cedilu ponesrečenega žida, vsi mu pomagajo in kmet bi naj pustil kmeta! Združiti se moramo in sicer v kmetijske zadruge. Meštarstvo mora izginiti. Pridelovalce kmet naj določa ceno pridelkom. Ne strašimo se dela! Naši pradedje so ob času kmečkega punta proti graščakom klicali: Le vkup, le vkup uboga gmajna! Jaz pa kličem: Le vkup, le vkup, ubogi kmetje! Združimo se po vzgledu kmetov na Danskem, katerim se godi dandanes najbolje. V naše kraje bo priromalo blagostanje, Slovenci bomo postali močni v gospodarskem pa tudi v narodnem oziru in naša slov. dežela bo kmalu očiščena tujega plevela.

Ves zbor je navdušeno odobraval ta govor. Predsednik društva pa je izrekel željo, naj bi vrli g. Mlakar od sedaj prav mnogokrat nastopil kot govornik na shodih.

Drugi govornik, kapelan Gomilšek, je razpravljal o naši politiki. Vse zadeve, ki se tičajo vladanja naše države, tvorijo našo politiko. Po sedanji ustavi pomaga ljudstvo cesarju vladati državo. Po postavi jednakopravnosti imajo v Avstriji vsi narodi enake pravice. Kakšna bi torej morala biti naša politika? Pravična, enaka vsem narodom. Ker je v Avstriji 14 mil. Slovanov in le 8 mil. Nemcev, bi moral biti značaj države v veliko večji meri slovanski, kot je v resnici. Vsi narodi bi morali imeti šole v maternem jeziku, nižje in višje. Kakšna pa je naša politika v resnici? Nemci imajo povsod prvo besedo, imajo največ šol, vse predpravice, oni, dasi v veliki manjšini, bi radi zatrli Slovane, posebno še Slovence. Jasna slika krivične naše politike je Južni Štajzar, kjer imajo Nemci vse pravice, Slovenci pa le

čili so nam mnogo smeha in dobre volje; dolgo v noč smo tarnali nad svojo nevkretnostjo na brodu, dokler nas ni posilil spanec. Prvokrat na brodu spati! To bodo sanje, mislili smo si; zakaj tako nežno nas je zibala ladija v nočni tihoti, da niti nismo občutili, da spimo na golih deskah. Kako si bomo odpocili na ladiji od preteklega napornega dneva, kako čili bomo, ko nam prisveti prvič zora na ladijo!

Naše nade pa je razdalj pomorski vihar, ki je metal ladijo in ž no vred nas po morju, kakor veter listič po zraku. To nam je bil narobesvet. Zapustile so nas moči, in ležali smo kakor otrovljeni v neki omotici. Nihče se ni upal na krov. Hoteč vstati, padel je nazaj, zgrabivši priroč, spustili so prsti in sključile so se noge, da si se vsedel kot letno dete. Joj! joj! Obupni glasi in klici so se pojavili iz vseh kotov in vseh delov ladije.

In kako bi ne? Ko si se s silo in naporom spravil na krov, videl si cele vrste žrtev pomorske bolezni, ki ni prizanesla nikanur. Bolan je bil želodec, pojemale so telesne moči. Kdo nam bo pomogel in kdo nas zlečil? Narava sama, odgovorili so mornarji. Veter bo v jedni uri do cela potihnil; želodcu pa bo treba postreči s konjakom in dobro pečenko. Rabili smo ta nasvetovani lek; bolezen smo za vedno pregnali in moči

drobtinice, kar si privojskujejo. Kaj hočemo Slovenci in Slovani? Le pravico glede jezika, šol, poslancev, uradovanja. In to si moramo priboriti. Vdati se nočemo. Ko zmaga naša pravica, bo zopet srečna Avstrija. Naša politika bodi vedno krščanska. Delajmo z Bogom, delajmo na krščanski podlagi, pa bo Bog z nami in zmaga enkrat mora biti naša. Zato: Slovenci ne udajmo se!

Govorniku se za lepe, podučne besede iskreno zahvali v imenu vsega zborna, veleposestnik Jož. Lorber od Sv. Petra.

Tretji govornik, g. J. C. iz Maribora je govoril o slovenski zavednosti jako poljudno in prisrčno.

(Gовор v celoti smo objavili v prilogi št. 48.)

Tudi ta govor so vsi živahno odobravali. Župnik J. Frangež zahvali vodstvo polit. društva in vse zborovalce za ta lepi shod, ki bi naj obrodil obilo sadu. Na to se so glasno vsprejmejo predlagane resolucije. Predsednik društva še opomni ljudstvo, da se ravnikar pričenja stoletnica rojstva Slomškovega ter z živoklici na sv. očeta in presv. cesarja, katerim je ves zbor trikrat navdušeno pritrdil, zaključi pomenljivi shod.

Razbito pogajanje.

Desnica in levica v državnem zboru sta se posvetovali, kako zadostilo se naj da Čehom, ki so po krivični odpravi jezikovnih naredb globoko užaljeni in nočejo sodelovati v drž. zboru. Nemci so se tudi posvetovali in s tem pripoznali, da se je zgodila Čehom krivica. Toda vsa posvetovanja in pogajanja niso imela uspeha zaradi trmoglavosti Nemcev, ki nočejo Čehom ni trohice privoliti. Sedaj bodo Čehi začeli zopet ovirati delovanje državnega zborna, da tako prisilijo vlado, naj popravi storjeno krivico ali pa odstopi. Vlada še namreč potrebuje pred novim letom, da ji državni zbor dovoli začasni proračun, nagodbeno kvoto in zakon za razdelitev užitnin. Ako Čehi ne dajo miru, potem so dnevi Claryevega ministerstva šteti.

Iz delegacij.

V delegacijah je govoril minister za vnanje stvari grof Goluhovski o položaju naše zunanje politike. Grof Goluhovski je že mnogo škodoval naši zunanji politiki, a koristil še le malo. Da se je ogreval za zvezo z Nemčijo in jo hvalil, kakor da bi nam ta zveza res kaj koristila, kaže njegovo veliko politično kratkovidnost. Tožil je sicer o naši trgovini, tožil o naših slabih gospodarskih razmerah, a tega ne uvidi, da je mnogo

na tem kriva Nemčija, ki nas povsodi stavi v ozadje. Grof Goluhovski bi ravno našo politiko moral postaviti na lastne noge, a za to nima sposobnosti. Češki poslanci bodo grofa hudo prijemali zaradi zavožene njegove politike.

Krščansko-socialno delavstvo.

V nedeljo dne 3. dec. se je vršil na Dunaju shod avstrijskih krščansko-socialnih delavskih društev. Tudi Slovenci so bili častno zastopani na shodu ter se je jeden izmed njih dr. Krek izvolil tudi v strankino vodstvo. V programu se je sprejela točka, da delavstvo postopa samostojno, toda v krščansko-social. duhu in da židovstvu, ki v socialdemokraciji vodi delavce za nos, napove najodločnejši boj.

Najnovejša trozveza.

Med Nemčijo, Anglijo in severno-ameriškimi Zveznimi državami se je ustanovila trozveza, ki vzbuja povsod veliko pozornosti. Trozveza si je naredila neki načrt, ki se glasi: Afrika Angliji, Evropa Nemčiji, Amerika severno-ameriški državi, Azija pa se prepusti Rusiji. In kje je Avstrija? Avstrija je določena za Nemčijo, in res že čutimo, kako nemški rogovali silijo in se vmešavajo v naše razmere. Avstrija se že pripravlja za Nemčijo. Le z odločno slovensko politiko še lahko rešimo Avstrijo, našo ljubo domovino. Zato pa se bojujmo povsodi nasproti ugonobljajočemu nemškemu uplivu!

Vojska v Južni Afriki.

Pri Modder-Riverju so bili Angleži posledno tepeni. Kakor poročajo berolinskim listom iz Londona, so izgubili Angleži 1800 mož ranjenih, ubitih in vjetih. Vsi častniki pomorske brigade razun dveh so' ubiti. Posamni polki so izgubili nad polovico častnikov. General Methuen je sam ranjen na nogi in so ga odpeljali na postajo Oranje River. Toda ne samo to. Vsa Methuenova armada je zastražena od vseh strani tako, da se ne more ganiti. Na dveh straneh ji ovira gibanje reka brez mostov, na ostalih pa burska armada. General Methuen bi sedaj nujno potreboval konjenikov in artilerijske oddaje, a pomoč je še v Kapstadt. Ob žezlnici mej Beaufortom in Kimberleyem je vse polno Burov, posebno močna četa se je pa sedaj pokazala pri Olifantsdamu, kakih 10 km. južno od Kimberleya, ki gre Methuenu nasproti in se bo moral ta v kratkem merititi z dvema burskima armadama. Z vzhodnega bojišča še vedno ni nikakih poročil.

so se vrnile v toliki meri, da smo se v petek zvečer, ko smo prišli v bližino mesta Brindisi, skupno poslovili od suhe zemlje za naslednja dva dni, ko ne bomo videli niti toliko suhega, kakor so trdili mornarji, da bi se lastovica odpočila. Zgodilo se je tako. V soboto in nedeljo delila je naša Elektra, daleč od suhega oddaljena, valove sredozemskega morja. Nepregledne morske planjave pred nami — obdajalo je krog in krog jasno čisto nebo. V ladijo so se zaletavale pliskavke ali delfini, jadernike pa so obletavali morski golobi. Drugih živali nismo opazili, dasi smo imeli te dni lepo, tiho morje. Vznemirile so nas nekatere ladje brez praporjev; trdili so, da se vozijo na takih barkah morski roparji, kateri se še baje vedno nahajajo v grško-turških vodah.

V soboto in nedeljo dopoldne ozirali smo se zaman po suhi zemlji. Ložje bi se spriznili z večnim morjem, ko bi nam ne primanjkovalo pitne vode in zdravega, čistega živeža. Ta pomankljivost pa nam je ljubezen do suhega tako pomnožila, da smo začeli ihteti po suhi zemlji. V veliko tolažbo in radost zapazimo v nedeljo popoldne okoli 4. ure daleč pred nami v sredini morja malo piko; bili smo na njo opozorjeni. Kazali so nam otok Kreta, katerega bomo, kakor so trdili mornarji, okoli 10. ure dosegli. Ker

smo bili v dogledu tistega kraja, kjer nas čakajo naporni in kritični dnevi, kjer bomo morebiti pustili življenje na bojnem polju, hiteli smo na krov, da bi že od daleč v duhu prehodili ta usodepolni svet.

Domišljija nam je slikala razjarjene Turke,

ki vihte ostre meče nad kristjani; v spomin

so nam stopale roparske turške druhalni, ki

so nekdaj pod svojimi radži pustošile slo-

vensko zemljo, požigale naše vasi, ter trpin-

čile krščansko ljudstvo. Kdo od nas naj bi

na tem pustem otoku kaj boljšega pričakoval,

ker nam je bilo znano, da Turku diši kr-

ščanska kri?

Pogled na otok delal je na nas le žalostne vtise. Opaževati je bilo mnogo kraščivih gora in duplin, ki so bile krvolčenim roparem v pripravno stanovanje. Ko smo tako zmajevali in tarnali, v dvomu vozeči se ob neprijaznem obrežju krečanskem, naznani se nam okoli 10. ure zvečer, da smo dosegli svoj smoter. Dospeli smo v Süda-Bai. To je najznamenitnejši krečanski zaliv; vode njegove nikoli ne zdivljajo morski vetrovi, ker ga obdaja malo da ne krog in krog visoko gorovje in ga tako varuje pred močno sapo. Zaradi te prednosti osredotočilo se je v tem zalivu pomorsko vojaštvo vseh evropejskih sil, ki so bile na Kreti zastopane.

Dopisi.

Maribor. (Društveno življenje.) Zadnji četrtek so se odprli krasni prostori mariborskega Narodnega doma slovenskemu občinstvu. Otvoritveno slavnost je priredila naša čitalnica. Marsikateri se je bal, da bo velika dvorana, ki je namenjena za večje slavnosti, le skromno, redko napolnjena. A varal se je, kdor je nosil to bojazen v svojem srcu. Dvorana in galerija, vse je bilo polno rodoljubnega ljudstva iz vseh stanov. Še živimo v Mariboru Slovenci, rekel je ta večer marsikdo zadovoljno, in drugi so zaupljivo pristavljal: in še zmeraj več in več bo nas prišlo skupaj. V krogu mariborskih Slovencev pa ta dan nismo gledali samo razumništva, ampak še večje število zastopnikov delavskega stanu. To je bredvomno veselo, nadpolno znamenje, kojega ne smemo prezirati, ampak vpoštovati pri vseh nadaljnih prireditvah. Čitalnica je po spremto urejenem sporedu nudila občinstvu dobrodejno zabavo. Na glasovirju sta igrali dve odlični dami z globokim čustvom in z veliko izurjenostjo le slovenske kompozicije. Petje je bilo izborno, za kar smo se toplo zahvaljevali pevovodji in krasnim pevkinjam ter pevcem. Tudi dve gledališčni igri sta se uprizorili. Kar se tiče vsebine teh iger, sicer ne moremo izreči poхvalne besede, a kar zadeva predavanja poigralkah in igralcih, vsa čast jim! Slabo igral ni nihče, a nekteri so nas s svojim naravnim, dovršenim igranjem kar osupnili. To ni bilo spoznati, da so diletantje! Mi se veselimo, ako bomo imeli kmalu priložnost, jih videti tako umetniško nastopati tudi v ulogah, prikladnim slovenskim običajem in nazorom. — Zadnjo nedeljo je bila že koj druga slovenska veselica v Narodnem domu. Priredilo jo je bralno in pevsko društvo »Maribor«. Občinstva je bilo vsaj toliko, kakor v četrtek, če ne več. Večaki so cenili število nad 1000 ljudi. Naslajali smo se ta večer ob milih zvokih jugoslovenske tamburice in ob krasnih glasovih slovenske pesmi. Izmed iger je posebno dobro ugajala prva »Nemški ne znajo.« Druga je bila »Garibaldi.« Večinoma so še igralci in igralke bili prvkrat na odru, vendar so z dobro premišljenim igranjem dokazali, da imamo tudi iz njihovih vrst pričakovati izvrstnih diletantskih moči. Največ pozornosti pa je vzbudil v dvorani Miklavž s svojimi angelji in škratelji, ki je prišel navzočih otrok obdarovat, opominjat in poučevat. Ah, to Vam je bil krik in vik med otroci, ko je prišel med ognjem in dimom škratelj z nekaterimi hudobci iz zemlje ter divjal po odru. Večji

Stalo je tukaj 18 vojnih ladij, ogromnih, da smo jih primerjali po velikosti našim največjim cerkvam. Iz njih so moleli od vseh strani topovi, katerih pogled že človeka presene, če pomisli, da je tako orožje pripravljeno za uničevanje človeškega rodu in njevega imetja. Pet ladij je naznanih s topovi naš prihod, ki so nas potem v znak združenja in bratovskega sodelovanja obkolile, ter nam že zelele »dobro došli!« Pomorski vojščaki razstavili so se po pletenih lestvicah krog visokih jadernikov ter nas pozdravljali s »hurra«, na kar smo jim krepko odgovarjali.

Na ruski križarki »Nikolaj« zasliši se avstrijska cesarska pesem. Ista se je svirala tudi na italijanskem, francoskem in angleškem brodu, ki so stali razvrščeni krog Elektre. Odzdravi jim naša godba na veliki, evropskem pomorščaku dobro znani ladiji »Marija Teresija«, ko zasvira vsaki od zastopanih držav njeni ljudski himni. Takrat smo bili sprejeti v vrsto vzdrževalcev in varovalcev občnega evropskega miru.

Smešničar.

A.: Zakaj je bilo dobro, da so bivšega našega urednika g. Ferka zaprli?

B.: Zato, da je imel čas »smešnice« študirati, katere priobči prihodnjič.

otroci so se smeiali, manjši plaho gledali ter se za vsak slučaj oprijemali kril svojih mamic, a najmanjši so vili roke okoli vratu svojih ljubih starišev ter stokali in jokali, da je odmevalo po dvorani. Hvala Bogu, da so jih darovi dobrosrčnega Miklavža kmalu potolažili. Tudi ta večer je dobro uspel in z veseljem pričakujemo, da nam čitalnica ali bralno društvo kmalu zopet pošlje vabilo na kako veselico. V četrtek in v nedeljo se je v odmorih med posameznimi točkami tudi vsakdo lahko prepričal o izvrstnosti dobre kleti in kuhinje v Narodnem domu. Omne tulit punctum.

Iz kozjanskega okraja. (Raznoteosti.) V našem okraju začelo se je močno gibanje. Ako srečaš kje dva kmeta, kaj misliš, o čem govorita? Govor suče se le o zadrugi, o konsumnem društvu in o zlatih časih, kteri imajo za kmeta nastopiti, ko bo moka, sol, kava itd. polovico zastonj. Razun tega pa še vino, kako po ceni bo. — Mi smo gotovo za vsaki napredok in zboljšanje kmečkega stanu, vendar dvomimo, da bi pri nas zadruža s kramarijo vspevala in kmetu toliko sreče in blagostanja prinesla, kakor se je nadja. Sliši se posebno, da misijo ustanoviti tako zadružo v nedeljo, dne 10. decembra v župniji Pilštanj. Čuditi se moramo, kako so ljudje do tega prišli. Da je tukaj res vse dražje, kakor drugod, vzrok je gotovo velika oddaljenost od železnice in ker blago več stane, preden ga v te kraje dobimo. Ne pozabimo tudi, da imamo izvrstne trgovce, poštene, značajne može, kakor ravno blaga hiša trgovca in župana Supančiča in Schmidta na Pilštanju. Na naši strani so tudi vselej v boju za mili naš narod. Ravno tako imamo dva naša trgovca v Kozjem, vrlega župana gospoda I. Elsbacherja in J. Druškoviča, ki sta v hudičasih borbe za kozjansko občino šla z nami čez drn in strn. Ne odmetujmo torej takih mož, katere neobhodno potrebujemo, da nas sovražniki ne pozoblijejo. Toliko v pomislek in prevdarek!

Gornja Radgona. (Slomšekov večer), katerega je priedilo naše bralno društvo v nedeljo dne 26. novembra v gostilni «K angelju» v proslavo 100-tega rojstnega dneva našega nesmrtnega vladike Antona Martina, ostal bode našim zavednim Slovencem gotovo v blagem, trajnem in hvalenjem spominu.

Slavnostna dvorana je bila premajhna, da bi mogla vsprejeti vse došle Slomškove častilce, zato jih je morallo žal veliko ostati v postranskih prostorih ali celo izostati. Potreba posebnega narodnega doma v Gornji Radgoni oglaša se vedno bolj. V slavnostni dvorani je visela na steni pred nami velika Slomškova slika, kakoršna se dobiva pri g. Drag. Hribarju v Celji, in katero so naša dekleta za ta večer krasno ovenčala.

Posamezne točke programa so se vršile v občeno zadovoljnost. Naši marljivi in požrtvovalni tamburaši zabrekali so najpoprej običajno: Naprej! Nato pozdravi načelnik bralnega društva vse navzoče, pove, da je pričenši s 26. novembrom t. l. napočila Slomškova stoletnica, katera se bode po vsem Slovenskem sijajno obhajala, in dà nadaljnjo besedo slavnostnemu govorniku, g. kapelanu Fr. Muršiču od Sv. Benedikta.

V svojem prisrčnem nad eno uro trajajočem govoru kazal nam je spretni govornik, kako se je najslavnejši Slovenec, knez in škof Anton Martin Slomšek, v vsem svojem življenju ravnal po slovenskem geslu: Vse za vero, dom, cesarja. Konečno nas je opominjal, naj bi tudi mi tako storili, naj bi se nikoli ne sramovali svoje sv. vere, svoje slovenske narodnosti, in naj bi nikoli ne opešali v stari zvestobi do avstrijskega cesarja, naj bi marveč povsodi v dejanju kazali svojo ljubezen do sv. vere, do mile slovenske domovine in do svojega svit. cesarja. Med velezanimivim govorom vladala je vzorna tihota, vsakdo se je bal, da bi mu ne ušla katera lepa misel ali beseda, vsi smo bili globoko ginjeni in črez vse pričakovanje preseneteni. Zato je

tudi govoru sledilo frenetično odobravanje, ploskanje, in govorniku se je častitalo.

Na drugi točki vsporeda je bilo deklamovanje sledečih Slomškovih pesmi: «Bog za vse skrbi», «Angelj varuh», «Anica in piščeta», «Popotnica vojaška», «Predica», «Večernica», «Mati pri zibeli», «Zdravica za Slovence», «Preljubo veselje» in «Lahko noč». Deklamovali so naši vrli fantje in dekleta. Občudovali smo zlasti tiste, ki so tukaj imeli svoje prve nastope pred večjim občinstvom. Tako se mladina uči premagovati govorniški strah ter dobiva pogum in veselje do govorništva in do gledaliških predstav. Občinstvo je pa pri teh deklamacijah še bolj spoznavalo Slomškovo za vse dobro in sveto vneto srce in je srkalo njegovega duha, kajti te pesmi so pristni izliv Slomškovega plemenitega srca.

Kakor vselej, tako moramo tudi tukaj pohvalno naglašati, da gornjeradgonski pevski in tamburaški zbor vrlo napreduje. To se je očitno pokazalo zopet pri tej slavnosti. Med različne točke vsporeda so nam vpletali veselje pesniške in tamburaške umotvore.

Slednjič smo imeli še tombolo, katera je marsikomu prinesla lepe dobitke, bralnemu društvu pa lepe dohodke v pokritje raznih potrebščin. Bog plati vsem, ki so k tej slovensosti kaj pripomogli!

Drugo leto pa hočemo pod milim nebom vprizoriti veliko večjo Slomškovo slavnost, katere se bode lahko vdeležila cela lepa župnija Sv. Petra.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

(Mil. knez in škof) so dne 5. decembra v dvorni kapeli birmali princesinjo Luizeto in Elisabeto Windischgrätz iz Konjic.

(Iz šole.) Razpisana je na štirirazrednici v Ločah službe nadučitelja in učitelja, na Ponikvi učiteljska služba, istotako v Zidanem mostu in Libojah.

(Nemškim časnikom.) Z današnjim dnevom prepovemo vsem nemškim časnikom prevajanje vsakaterih naših člankov, dopisov in notic, bodisi v celoti ali v odlomkih, ako si prej niso izprosili dovoljenja pri našem uredništvu. Vsak časnik, ki ne bo upošteval teh naših besed, bomo postavnim potom začeli preganjati. Dogaja se namreč v zadnjem času, da nekateri nemški, nam nasprotni časniki polnijo z našimi članki kar cele predale in strani svojega dolgočasnega lista. Tako ne bo šlo naprej!

(Prvi sneg!) Pozdravljeni nedolžno bele snežinke! Kako bojazljivo prihajate iz višin! V velikih ovinkih, počasi padate na zemljo. Ne bojte se nas, ve ljubezne znanke! Že dolgo smo Vas pričakovali, z veseljem Vas danes pozdravljamo. V Mariboru pada danes prvi sneg. Skozi okna opazujejo veseli obrazzi padajoče, mehke snežinke. Otroci jih lovijo z rokami in gledajo na tla ter presojajo, kdaj bodo prve kepe. Snežinke prihajajo vedno pogumnejše, v večjem številu. Na oblekah se nabirajo majhne plasti, strehe se belijo, ceste so belo odete. Pozdravljeni zima v beli obleki!

(V Dornavi) je v soboto zjutraj pogo-relo hišno in gospodarsko poslopje blagega posestnika Janeža Čuša, po domače Šeričevi. Ogenj je nastal vsled neprevidnega ravnjanja z lučjo na dilah, kamor se je podala domača hčerka po pleve. Škode je okoli 3000 gld.; da niso še bili ponesrečeni bližnji sosedji, zahvaliti imamo tamošnjemu grajšaku Quidupl. Pongrazu, kateri je z lastno brizgalnicco ob pravem času prihitel na pomoč ter tudi ugodnemu vremenu.

(Justični minister Kindinger) Slovencem ni naklonjen. Poslal je v Celje na okrožno sodišče najprej Wurmserja, kakor trdijo listi, prešestnika in hudega nemškega nacionalca. Koroškim Slovencem pa je poslal za sodnika v Velikovec onega Rotšedla, ki je zaradi prenapetega nemštva moral zapustiti Šmarje in Sloveniji Gradec. V Pliberku pa je

poslal Kindinger za sodnika nekega Pirkerja, ki ne zna besedice nemški, čeprav je v okraju 17.206 Slovencev in le par tisoč pri ljudskem štetju namišljenih Nemcev. Naši časniki pa pisejo članke proti obstrukciji Čehov in jih prosijo, da za božjo voljo naj ne postopajo pretrdo, preglasno proti sedanji vladi! Tako je!

(Kozjanski krajni šolski svet) je tako sestavljen: Julij pl. Vistarini uradni vodja v Brežicah, načelnik; Marko Tomažič, njegov namestnik. Duhovščino zastopa I. Tombah, a ostali udje so: Ferdinand Kunej iz Št. Petra, Miha Horvat iz Kozjega, Martin Vrečko iz Prevorja, Miha Volavšek iz Jelšovca pri Kozjem. Zastopnik učiteljstva je M. Moric, nadučitelj v Št. Petru. Razvidno je, da so v tem šol. svetu sami Slovenci. Tako je prav!

(Osobne vesti.) Sodni adjunkt Feliks Mahački pride iz Arnoža kot sodnik v Greifenburg, Albert Fišer iz Jvnika kot sodnik v Gmünd, Ludovik Wenedikter iz Slov. Bistrice kot sodni tajnik k okrožnemu sodišču v Maribor, dr. Anton Rogina kot sodnik v Kranjsko goro, Hubert Wagner iz Laškega trga v Šmarje pri Jelšah, Jurij Kristof iz Šmarja v Železno Kapljo.

(Loka pri Zidanem mostu.) Od 12. do 19. novembra se je obhajal v Liki pri Zidanem mostu sv. misijon, katerega so vodili čč. gg. lazarišti od Sv. Jožefa nad Celjem Pogorelec, Kitak in Ferjančič. Prepričevalne vnete pridige o resnicah sv. vere so privable mnogo poslušalcev od blizu in daleč. Obhajanjih je bilo okoli 2000. Naj povrne ljubi Bog častitim gg. misijonarjem njih obilni trud.

(V Gradcu) je umrl dne 7. decembra prelat dr. Alojz Hebenstreit. Pokopaval je prednico Vincentinija, in pri tem opravilu zadela ga je kap. Bil je učen mož in blag značaj!

(Südmarke podružnica v Jarenini) se je ustanovila zadnjo nedeljo. Naši Posili-Nemci so se mislili strašno razkoračiti v Jarenini, toda njihove namene so jareninski Slovenci pravočasno preprečili. Komisarja in 5 žandarjev so jim oskrbeli, iz česar so nas protniki lahko spoznali, da so v Jarenini pošteni, miroljubni Slovenci gospodarji. Hvala poslancu vitezu Berksu za njegovo posredovanje! Sicer pa še spregovorimo obširnejše o tem zborovanju.

(Petrolejni studenec v Vitanju.) Kakor smo zadnjič poročali, je začel žid dr. Münzer kopati v Lorgerjevem hlevu ter iskat petrolej. Kopali so dva dni — a našli niso ničesar. Petrolej je pritekel na Lorgerjevo zemljišče iz Hofbauerjeve kleti.

(Iz Vitanja.) Mojster Skaza je lepo popravil oltarje in pridižnico v cerkvi Matere božje na hribcu. Te dni je pa izvršil popravilo oltarjev in prižnice v podružnici sv. Antona jako okusno in po nizki ceni. Zdaj se je povrnih zopet v Gröden na Tirolskem. Slovenci, obrnite se do tega našega vrlega umetnika, če nameravate olepšati svoje hiše hožje ali si naročevati križe ali različne podobe.

(Zmešnjava.) Dr. Wolfhart je poslanec za mestno skupino Maribor-Ptuj. V državnem zboru sedi med nemškimi nacionalci. Zdaj pa so se naši Nemci začeli prepirati, kje naj pravzaprav sedi. Dr. Edi Glaschnigg pravi, da mora med Šenererja in Wolfa, mariborski mestni zbor pa meni, da naj le ostane, kjer je sedaj. Mi smo radovedni, kdo bo močnejši, dr. Edi Glaschnigg ali pa mestni zbor?

(Bismarkova ulica) bo se po včerajšnjem sklepu našega mestnega zbora imenovala v graškem predmestju se nahajajoča meščanska ulica. Zakaj ravno meščanska ulica? Ker se v njej nahajajo c. kr. gimnazija, c. kr. učiteljišče, c. kr. vadnica, c. i kr. korni komando in — dr. Glanschnigg. To je škandal, da si mestni zbor drzne ravno to ulico imenovati po Bismarku, tem zakletem sovražniku naše Avstrije. Bismark našim dijakom ne sme in ne more biti ideal. Zato je sedaj dolžnost c. kr. ravnateljev gimnazije in učiteljišča, da v prvi vrsti protestirata proti sklepu mestnega zbora, dolžnost pa je tudi vseh poštenih,

avstrijsko mislečih Mariborjanov, da protestirajo proti temu avstrijski čut žalečemu ravnanju. Tudi slovensko politično društvo naj protestira v imenu mariborskih Slovencev.

(**Slovenščina porotnikov.**) Nemci še vedno ne morejo pozabiti, da so pri zadnjih porotnih obravnah celjski porotniki prости za slovensko razkladjanje o porotnih dolžnostih in se odzvali s »tukaj«. Ker pa so slovenski porotniki ravnali popolnoma pravilno, četudi se Nemci jezijo, zato morajo odslej vsakokrat slovenski porotniki v Celju in Mariboru storiti svojo dolžnost ter zahtevati slovenski pouk in se javiti s »tukaj«. Mi si bomo dovolili, ob priložnosti opomniti na to dolžnost posebno mariborske porotnike.

(**Nemški duh v ministerstvu.**) Pred par leti se je graškim častnikom in vojakom prepovedalo, da ne smejo obiskovati več nekaterih gostiln, ki so zbiraliča nemško-nacionalnih prenapetnežev. Dotične gostilne še so zmiraj zbiraliča nacionalcev, vendar je vojno ministerstvo dovolilo, da jih sedaj zopet smejo častniki in moštvo obiskovati.

(**Iz državnega zbora.**) Upali smo, da se doseže porazumijenje med Nemci in Čehi in drugimi Slovani; a naše upanje je splaval po — Donavi. Na prizadevanje desnice so se zbrali k 2 sejam voditelji obeh strank državnega zbora; a dasiravno so desničarji predlagali čudno pohlevne zahteve, se levica ni vdala; razgovori ostali so toraj brezvsejni. Vsled tega govorijo Čehi v zbornici dalje in dalje ter zavlekajo vsako stvarno obravnavo. Vpraša se toraj: kaj pride zdaj? Mogoče je to-le: dokler trajajo obravnave v delegacijah, bo životaril tudi še državni zbor; potem se preloži ali zaključi; najbrž, da se razpišejo nove volitve. § 14 pa, ki ga je pokopal dotični odsek po večini glasov, (20 proti 12) bo pa vladal še dalje, dasi je minister Clary izjavil, da noče vladati s pomočjo tega paragrafa. Če ne on, bo pa kdo drugi delal zakone brez državnega zборa,

(**Umrl.**) je v Lvovu prejšnji predsednik državne zbornice Poljak dr. Smolka. Dvanajst let je izpolnjeval to častno službo v zadovoljnost vseh državnozborskih strank. Pogreb je danes in udeleži se ga predsedništvo državne zbornice ter odposlanci različnih strank. Dr. Smolka je bil navdušen Poljak in je bil v svojih mladih letih obsojen na smrt zaradi izdajskih zvez, a zopet pomilovan. Na Dunaju so šaljiveci o njem rekali: Dr. Smolka ima velike brke in veliko ljubezen do Poljske. Imel je namreč lepe, velike brke.

(**Nadvojvodkinja Elizabeta.**) hčerka prestolonaslednice Štefanie, bo ob novem letu proglašena polnoletno ter se udeleži dvornih plesov. Poroča se, da se zaroči v kratkem s 23letnem vojvodo Ulrikom Würtemberškim, vnukom pokojnega nadvojvode Albrehta.

(**Deklica iz tujine.**) V dunajski bolnišnici je dekle, katerega dolgo časa ni nihče razumel. Poklicali so najslavnejše profesorje z vsečiliča, orijentalske akademije itd., a nobenemu se ni posrečilo, da bi razvozljal zagonetko. Neki »slavni« madjarski profesor je rekel, da deklica govori jezik, ki je v rabi na dvoru abesinskega kralja Menelika! — Sedaj pa je videl tujko priprost Čeh, postrešek Hořák, ki je svoje dni služil v francoski tui legiji. Le-ta se je lepo zmenil z dekletom ter povedal učenjakom, da tujka govori indijski in dahomejski jezik. Ime ji je Djenke Chocom, rojena je v Pendžalu, okraj Lyrmur. Neki brezvestnež jo je odvedel siloma iz domovine, jo oropal zlatenine ter jo zapustil potem. V Požunu so jo našli brezzavestno na ulici.

(**Princ Schwarzenberg.**) Češki poslanec princ Friderik Schwarzenberg je minulo nedeljo v praški »Meštanski Besedi« poročal svojim volilcem o državnem zboru in o položaju češke državnozborske delegacije. Dotikal se je v svojem govoru vseh perečih vprašanj najnovnejšega časa ter mnogo govoril o opoziciji oziroma obstrukciji proti sedanji vladi. Potem je prešel govornik na češke za-

veznike v državnem zboru. O slovenskih in hrvatskih poslancih je rekel govornik: Zveste zaveznike imamo, na katere se lahko zanašamo. V pri vrsti imenujem zastopnike slovenskega in hrvatskega naroda, ki se ob vsaki priliki petegujejo za naše interese. Ali bi bilo pravično in dostojo za češki narod, ko bi češka delegacija izstopila iz večine in prepustila svoji usodi te zveste prijatelje češkega naroda? Kakor mi sprejmemmo njihovo pomoč, tako so dolžni tudi češki poslanci, da jih podpirajo v njih bojih. Z največjo hvaležnostjo se spominjam delavnosti teh poslancev. Konečno se je govornik še spominjal Poljakov in katoliške ljudske stranke, ki ima med vsemi strankami najtežavnejše stališče. Slovensko-hrvatski narod sme biti ponosen na tako laskavem priznanju za naše poslance od strani mogočnega češkega naroda.

(**Ruski car in carica.**) Dne 3. t. mes. sta obiskala avstro-ugarsko razstavo umetnin ruski car Nikolaj in carica. Spremljal ju je naš poslanik pl. Aehrenthal. Oba sta se kazala zelo zadovoljna s prirejenjem. Posebno so ju zanimali predmeti, katere je iz svoje zasebne lastnine dal razstaviti naš cesar, in pa predmeti iz slovanskih dežel, iz Galiske, Hrvatske in Bosne-Hercegovine. Carska dvojica je nakupila več umetnin. Obisk je trajal pol-drugo uro.

(**Na Goriškem**) se bo vsled odstopa grofa Alfreda Coroninija vršila dopolnilna volitev iz veleposestva za goriški deželnih zbor dne 3. januarija 1900.

(**Točnost Amerikanov.**) Neki ameriški list piše: V ponedeljek je namignilo neko tukajšnje dekle ptujuču z robcem in v torek je bila že poroka. V sredo mu je namignila z metlo in v četrtek je mož vložil tožbo za ločitev. Tako se godi v dobi elektrike.

(**Slovenski dijaki v Pragi**) so zaradi neprijetnih razmer izstopili iz srbskega društva »Sumadija« ter vstopili kot poseben klub v češko društvo »Akademicka čitarna«. Pozdravljamo naše dijake v slovenski Pragi!

(**Der Süden**), Organ für die politischen, culturellen und wirthschaftlichen Interessen der Croaten und Slovenen. Štev. 48. tega lista prinaša sledeče: Wir und die Böhmen. System und Staat. Die Delegationen und die Slaven. Mittheilungen aus Bosnien und Hercegovina, Dalmatien, Kärnten (Nach Wurmsser, Rotschedl und Pirker!), Croatien und Slavonien, Küstenland, Steiermark, aus der Heimat. Allerlei. (Die Südslaven beim Kaiser. Aus der slovenischen Welt, Vereinswesen. Literatur: »Aus dem Garten der Lavanter Diöcese«, gesammelt vom Lavanter Domkapitular Dr. Josef Pajek.) Tudi ta številka ima prilog (štiri strani). List stane za celo leto 4 gld., za pol leta 2 gld. Naročuje se v upravnosti, Dunaj I., Plankengasse 4.

Društvene zadeve.

(**Bralno in pevsko društvo Maribor**) zahvaljuje sl. celjsko pevsko društvo v Celju in visok. gosp. dr. Feuš-a kot predsednika društva rokodelskih pomočnikov, da sta mu drage volje posodila več kosov obleke, katere smo pri zadnji veselici potrebovali. — V »Narodnemu domu« v obednici bodo vsako nedeljo odslej zanaprej zabavno-poučni večeri. Začetek ob 8. zvečer. Tamburaši in pevci »Bralnega in pevskega društva Maribor« bodo iz prijaznosti sodelovali. Vstop prost. — To društvo priredi dne 6. januarija v »Narodnem domu« zabaven večer s plesom. — Vspored priobčimo o pravem času.

(**Cítalnica pri Sv. Jederti nad Laškim**) se zahvaljuje slavni Slov. Matici in slavni Katoliški Bukvarni za darovane obilne knjige za naše ljudstvo. Bog povrni!

(**Za šolo na Muti**) je nabral g. Srečko Majcen, nadučitelj v Lehnu, na Ambrož-Fabijanovi svatovščini 10 kron. Čč. gg.: Dav. Roškar in J. Cerjak vsak po 14 kron. — Vredno posnemanja.

(**Št. Jurij ob juž. železnici.**) Naša kmetijska zadruga je poslala prošnjo na deželni odbor, naj nam pošlje kmalu potoval-

nega učitelja g. Jelovšeka, da nas pouči v ustanovitvi mlekarne in prošnjo na poljedelsko ministerstvo, izročeno po poslancu g. Žičkarju, za podporo, da se ustanovi skladišče in mlekarne.

(**V Pišecah**) bo v nedelje 10. decembra po večernicah v šolski sobi g. J. Bele predaval o umnem vinarstvu s posebnim ozirom na grozdno plesnobo.

(**Iz Središča.**) Z velikim zanimanjem čitamo vselej poročila o ugodnem in koristnem, da potrebrem gibaju zadružne organizacije med slovenskimi kmeti. Ker nismo nič manj potrebni enake organizacije, kakor drugi naši sotrpini, zato pač z veseljem pozdravljamo misel velikega števila naših kmetov, da se združimo v zadružno. V ta namen nas pride podučevat v zadružni organizaciji znani g. J. Kač iz Žalca; ob enem bo nas tudi razvesil naš deželni poslanec g. dr. Rosina s svojim poročilom o političnem položaju z ozirom na gospodarske razmere. Shod se vrši v nedeljo dne 17. t. m. takoj po popoldanski službi božji v šolskih prostorih v Središči. Kdorkoli se zanima za zadružno organizacijo, naj pride poslušat.

Poziv našim vinogradnikom!

Kje so časi, kje so dnovi, ko so polni bili sodi?

Naše vinogradništvo je v jako žalostnem stanju. Skoraj vsako leto se pojavljajo novi sovražniki vinske trte, ki narejajo vinogradnikom ogromno škodo ter krčijo njihove predelke. Umevno je torej, da se tem raznim škodljivcem stavi po robu vsak razumen vinogradnik, kolikor le vé in more. — Od leta 1889 sem nas nadleguje strupena rosa ali peronospora, katere se — hvala Bogu — uspešno branimo z modro galico, lani pa se je naselila v naše vinorodne kraje zopet nova trtna bolezen, takoimenovana grozdna plesnoba, ki je letos po nekod, zlasti tam, kjer se ni nič proti njej storilo, tako hudo razsajala, da vinogradniki v jeseni niso imeli ničesar brati. Zoper to bolezen imamo sicer tudi zanesljivo sredstvo — žvepleno moko — toda način zdravjenja z žveplom se je nekatrim vinogradnikom zaradi neprijetnega okusa, koji povzroči nepravilno (prepozno in preobilno) žvepljanje v vinu, zelo zaméril, in segli so radi tega po drugih sredstvih: rabili so pepel, žgano apno in cestni prah, s katerimi snevimi so prasili grozdje; zopet drugi so umivali grozdje z mrzlim lugom, z apnenom vodo, z raztopljenim sodo, tu in tam celo z lužnico (vodo iz mlake) itd. Mnogo vinogradnikov — med njimi tudi pisek teh vrstic — je mešalo žvepleni prah med raztopljenim bakreno-apnenim zmes ter tako po profesor Nesslerjevem nasvetu branili trto peronospore in grozdne plesnobe ob enim.

Z ozirom na predstoječe vrstice obračam se podpisane tem potom do vseh onih čis. vinogradnikov, ki so delali v preteklem letu poskuse s tem ali onim sredstvom, naj mi blage volje na kratko sporočijo (dopisnica zadostuje) svoje izkušnje, koje hočem potem v korist našim vinogradnikom primernim potom spraviti v javnost.

Pri poročilih se naj blagovoli ozirati zlasti na ta-le vprašanja:

1. Katero sredstvo se je rabilo v obrambo plesnobe?

2. Kakó se je s sredstvom ravnalo (škropilo, umivalo ali prašilo)?

3. Čas, kadar se je zdravilo prvikrat.

4. Se je-li z zdravjenjem ponavljalo ali ne, ako da, kolikokrat?

5. Je-li bil uspeh povoljen, deloma povoljen ali nepovoljen?

Iz enkratnega povoljnega poskusa se sicer ne da sklepati o tem, je-li dotedni pri-pomoček za vse slučaje uspešen in praktično izvedljiv, toda enoletna poskušnja nam lahko namigne, je-li s tem ali onim sredstvom v obče vredno delati nadaljne poskuse ali ne.

Anton Kosi,
učitelj in posestnik vinogradov v Središču.

Današnji list ima prilog Barthel & dr.

Dopisnice razglednice (Ansichtskarten)

izdeluje podpisana prav lično, hitro in po ceni.

Kdor želi založiti kako razglednico mora doposlati fotografijo dotičnega kraja.

Za obila naročila se priporoča

Tiskarna sv. Cirila Maribor

Koroška ulica št. 5.

Najnoviji stroji za pripravo poklaj:

Slamoreznice, krompir- in reporeznice, drobilni in stiskalni stroji, soparni stroj živinske poklaje, prenosilne peči s štedilnim kotlom, kateri slednji je pološčen, ali ne, vrvnan tako, da stoji, ali se prevaža, da se kuha ali pari v njem živinska poklaja, krompir; služi še drugim gospodarskim in domaćim potrebam itd.

Nadalje: **Stroji za lušenje turšice, čistilnice za žito (vetrnice), žitni trijeri (žitočistilniki), stiskalnice za seno in stamo**, ki se gonijo z roko, stojijo, ali se lahko prevažajo. Vse imenovane stroje izdeluje

in prodaja z jamstvom, da so najboljše, najtrpežniše izdelani,

PH. MAYFARTH in drug,

c. kr. izjemno priv. tovarne gospodarskih strojev, livanje in fužine s parom

Na Dunaju, II./I Taborstrasse št. 71.

5-6

Odlíkován z več kot 400 zlatimi, srebrnimi ter bronastimi kolajnami.

Ilustrovani katalogi in priznani pisma gratis. — Zastopniki in prekupci se želijo.

Za pranje pri boleči koži pri

Ijudeh in živalih

ni boljšega sredstva, nego

Schichtovo patentno milo

(trdo kalimilo)

z znamko laboda.

varstvena znamka.

V obče je znano, da je to milo najboljše sredstvo čistiti volneno in svilnato robo,

ter da prav lepo pere pri najmanjšem trudu in največji varčnosti obleke belo perilo. To milo dvakrat več izda, kakor vsako drugo. — Če se v kakem kraju ne prodaje, obrni se naravnost do tvrdke, ki pošle za 2 gld. 50 kr. franco po celi Avstriji in Ogrski zavoje po brutto 5 kgr.

5-8

Jurij Schicht, Aussig a/Elbe, tovarna mila, sveč in olja.

Največja tovarna teh izdelkov v Evropi. — Schichtovo patentno milo je bilo na internacionalni razstavi na Dunaju 1894 odlikovano z zlato kolajno.

Zahvala.

Za izkazano sočutje o prilikih bolezni in smrti gospodičine Marije Avsenek poštne odpraviteljice na Ponki, posebno prečastitemu g. župniku Kreftu in rodbinam Bozovfsky, Podgoršek, Petuniči, Slavine in gospici Vauda iz Ponikve, koji so predrago pokojno prišli v Maribor spremiš k zadnjemu počitku, izrekajo najtoplejšo zahvalo

žalujoci sorodniki.

Maribor, dne 1. decembra 1899.

Na prodaj

novozidana hiša št. 131 v Studencah blizu cerkve sv. Jožefa pri Mariboru.

Dražba.

Pri krajnem šolskem svetu v Majšbergu se bode dne 27. decembra

vršila zmanjševalna dražba za stavbo nove šole. Preudarek znese 22.000 gld. Stavbeni načrt, preudarek in stavbeni pogoji se znajo pri krajnem šolskem svetu pregledati. Pred dražbo mora vsak dražbenec 5 odstotkov varščine poloziti. Dražba se začne ob deseti uri predpoldne.

Kraj. šol. svet v Majšbergu dne 1. decembra 1899.

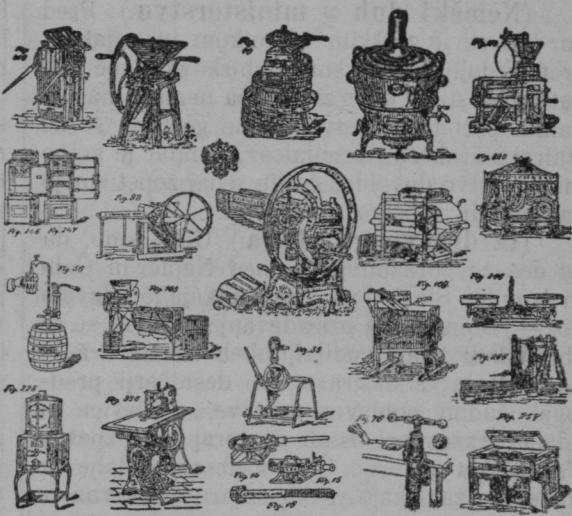
Janez Korže.
načelnik.

Izjava!

Jaz Martin Breznik, nadučitelj v Žetalah prekličem s tem vse, s čemur sem g. Frančiška Šaloven, kaplana v Žetalah, bodisi ustmeno proti ljudstvu, bodisi pri konzistoriju razčalil, ter ga prosim s tem odpuščanja.

Istotako prekličem vse, s čemur sem g. Maksa Berling, trgovca in poštarja v Žetalah na enak način razčalil, ter ga prosim s tem odpuščanja.

Martin Breznik,
nadučitelj v Žetalah.

Janez Schindler,
Dunaj III., Erdbergstr. 12,
pošilja zastonj vsakemu cenilniku v slovenskem jeziku. V tistem se nahaja več ko 300 podob različnih strojev in orodja za poljedelstvo, obrt in hišne potrebe. Cene nižje, kakor povsod drugod. Pošilja se na poskušnjo. Reelna postrežba se jamči. Plačila prav ugodna. Solidni krščanski prekupci se iščejo.

Janez Schindler,
e. lastnik kr. 16-18
privilegij.
Dunaj III., Erdbergstrasse

se Vam, da se v novi žganjariji v barbarski ulici 7, v Ptui, (v hiši kjer je poprej prodajalnica Martina Muršeca bila) prodaja naravno domače žganje po zelo nizki ceni. — Posebno se priporoča za delavce droženka, tropinsko in slivovka, katero tam v vsaki meri in po jako nizki ceni dobite. Poskusite in prepričali se boste, da je tam resnično dobro kupiti in da bo vsaki z žganjem zadovoljen. Al. Mir. 17

Kje je v Mariboru po ceni?
V Dravski ulici št. 4, pri Adolfu Wessiaku.

Zaloga manufakturnega blaga na debelo in drobno. Najnižje cene.

Velika zaloga suknenega, platnenega in vsakovrstnega modnega blaga za možke in ženske obleke, vsake vrste štofov, kamgarrov, kašmirjev, perkalov in parhantov v vseh bojah od najcenejše do najfinje vrste, navadnih in svinenih robcev, gorke srajce, manšete, zavrtnike itd.

Blago je iz prvih in najboljših tovarn in ni preležano, vendar pa lahko vsacega prav ceno postreže 5-6 udani trgovec Adolf Wessiak.

Vožnje karte
in
tovorni listi
v
Ameriko.

Kralj. belgijski poštni parnik
Red Star Linie iz Antwerpna naravnost v Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijovana od visoke c. kr. avstrijske vlade. Pojasnila daje radovoljno

Red Star Linie, Dunaj IV., Wiednergürtel 20,
Anton Rebek kolodvorske ulice, 29, Ljubljana.

ali

Julij Popper, Bahnstrasse 8, Innsbruck.

37

Lepe podobice s črnim okvirom kot spominki

za v molitev priporočene ranjke.

Primeren tisek na drugi strani oskrbimo hitro in lično.

100 kosov od 80 kr. do 1 gld. 80 kr.

K obilim naročilom se priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Trgovina s papirjem in galanterijskim blagom v Ptiju zraven glavarstva

priporoča slav. občinstvu in prekupovalcem veliki izber kovčkov platnenih in usnjatih, denarnic, pip leseni in porcelanastih, denarnic, ustnikov, cevi zd pipe, žepnih nožev, škarji, nožev in vilic, žlic, britev, očal, šivank, igel za lase, glavnikov, krtačic, mila, parfumov, harmonik kakor tudi šila, dret, špagovine itd.

Dalje različnih krtač, remen in pasov, gumbov, brošk, prstanov in rincic.

Istotam dobiva se lepi pismeni, kancelijski konceptni, svilnati in barvani papir, kovertov in vizitnic v vseh velikostih, prodaja se po zelo ugodni ceni.

Zaloga tiskovin, molitvenih in šolskih knjig. — Na veliko znižane cene, zunanja naročila se možno točno odpošiljajo.

Priporoča se z velespoštovanjem

7

J. N. Peteršič, Ptuj.

Najboljše strune za citre, gosli, kitare in tamburice.

— Vsake vrste okvirjev in različnih podob

Umetno-obrtna delavnica

cerkvenih kamnoseških in podobarskih del

kamnoseka **J. F. PEYER-ja** priseženega izvedenca
v Mariboru,

Kokoschnegg-Allee, Hilarusstrasse, Carneristrasse.

Izdeluje altarje, prižnice, obhajilne mize, krstne kamene, okna, itd. itd.

Tudi prevzema mere prostorov za omenjene predmete, kakor tudi originalne načrte.

Posebno se bavi z napravo **nagrobnih spomenikov**. Prav velika zaloga dogotovljenih novih nagrobnih kamenov od peščenega kamena, mramora, granita in sijenita.

Solidna postrežba in prav nizke cene. 44

Cenjena gospodinja!

Ne dajte si vsiljevati drugih izdelkov cikorij, ampak zahtevajte povsod najboljši pridevek k pravej bobovi kavi, ki Vam bode gotovo ugajal, to je iz čiste cikorijske in sladove tvarine napravljena domača „Kava“ in „Sladna kava družbe sv. Cirila in Metoda.“

Dobiva se povsod. 13

Zaloga pri **Ivan Jebačinu v Ljubljani.**

Na prodaj.

Hiša, v kateri je trgovina mešanega blaga, prodaja c. kr. tabaka in pismenih znamk. Stoji na najlepšem prostoru in v denarnem kraju blizu sole in med dvema cerkvama brez konkurence. Več pove **Franc Golčer v Čadramu p. Oplotnica.** 3-3

Na želodcu

in vsled starosti slabotnim priporoča **Benedikt Hertl**, posestnik gradiščne Golitsch pri Konjicah, 10 let stari, duha in telo krepčajoči naturni „**Cognac**“, pripravljen (ekstrahiran) iz njegovih lastnih vin. 4 steklenice z zabočkom 6 gld. **franko** na vsako pošto.

Posamezne steklenice po 1 gld. 50 kr. se vedno dobivajo pri **Al. Quandest, Maribor, Gosposke ulice.** 42-50

Zelo velika zaloga in nizke cene.

Priporočam svojo popolnoma novo sortirano zalogo: novošegnega suknja za moške in dame, vse vrste porhanta, oksfortov, posteljnine, perila, robcev, miznih prtv, servietov, bele in barvane tkanine, vsake vrste srajc, hlač, šalov, zimske robcev, pletenih nogavic, volnenih in svilnatih robcev in vsakovrstne podlage. 5-10

Obilnemu obisku se priporočajoč, sem udani

Matevž Stergar,

V Gosposkih ulicah 11, k „Zvezdi“ v Mariboru.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu **vsakovrstne podobice, molitvenike, rožne vence, svetinjice, križce.**

Velika knjiga z vzorci od navadnih do najfinnejših podobic je v tiskarni na vpogled.

Spominki na prvo sv. obhajilo kos od 1 do 10 kr.

Rožne vence vsake velikosti in kakovosti prodajamo na drobno in debelo, **rožne vence žalostne Matere Božje in preč. Spočetja** itd. — Lepi križci so pa medeni ali niklasti za rožne vence, za kras na steno in posebno za častite duhovnike za sprevidenje bolnikov; križi s stojalcem, svetinjice različnih vrst.

Tiskarna ima v zalogi tiskovine za:

župnijske, občinske in politične urade, odvetnike in notarje, trgovce, hôtele in gostilnice, posojilnice in zasebnike.

Naročila na lepake (vsake vrste in velikosti), poročne liste, osmrtnice, spominske liste, vizitke, tabele, knjige, časnike, dalje preskrbi za vsak uad ali zasebnike štampilje (pečate).

Vsako naročilo se izvrši hitro, lično in ceno.

Slomšekove „PRIDIJE OSNOVANE“

glavnih spisov šesta knjiga.

Ravnokar je dotiskana in se začne te dni razpošiljavati.

Obsega v srednji 8° za uvod: «Vaje cerkvene zgovornosti» str. 1—150. — Potem I. del «Pridige ob nedeljah» (50) str. 51—248; II. del «Pridige ob zapovedanih praznikih» (20) str. 251—306; III. del «Pridige ob cerkvenih godovih» (12) str. 309—348; IV. del «Pridige ob godovih svetnikov sploh» (commune sanctorum) (32) str. 351—450.

Skupaj 114 pridig izborne vsebine.

Cena broširani knjigi s poštnino je 4 K.

Dobiva se v „tiskarni sv. Cirila v Mariboru“ pa tudi po vseh drugih slovenskih bukvarnah.

Žganjarija

R. Wieser-ja v Hočah pri Mariboru.

Največa žganjarska zaloga na Štajarskem po čuda nizkih cenah. Zdravilski konjak za bolestnike in okrevalce kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekapnino. 45

Kdor hoče 400 mark⁵² garantirano mesečno lahko in pošteno zasluziti? Naj pošlje naslov v znamko: **V. 21 Annoncen - Exped. K. F. Wojtan, Leipzig-Lnd.**

Rodoljubi! Spominjajte se o vsaki priliki dijaške kuhinje.

10 tisuč

cepljenega trsja na podlagi rip. portalis in rupertris Monticola različnih sort kakor: Mosler, Välschriepling, Portugieser beli, Sylvaner, Veltliner, Trunta, in Beli rafol 1000 komadov 180 kron, tudi imam 4000 komadov divjakov riparia portalis 1000 komadov 16 kron. Trte se bodo odajale ali jeseni ali pa spomladi prihod leta in so dobro ukoreninjene in zaraščene ter za vsako trto jamicim. — Oglasiti se je vsaj do novega leta pri gospodu 5-5 Antonu Slodnjak, trtničarju v Juršincih pri Ptaju.

Trgovina

z mešanim blagom Jakob Vovovec, Ljutomer, poleg tudi prodaja lectarie in izdelovanje vseh velikosti voščenih sveč, vse po najnižjih cenah. V hiši gospe Ana Kornpichl vis-a-vis gostilne Janez Vaupotiča. — Za mnogobrojna naročila se priporoča. 2-3

V najem

se da gostilna, c. kr. prodaja tobaka, prodajalnica za mešano blago, vrt in nekaj zemljische. Do farne cerkve je 130 stopinj, do železniške postaje pa pol ure. Več se izve pri lastniku Jož. Pirš, pri Sv. Jerneju, p. Konjice. 1

Gostilna „Brühl“

novozidana hiša v koroškem predmestju je na prodaj za 6800 gld. ima 6 stanovanj, veliko klet in vrt. Hiša nese 450 gld. na leto, hranilnica ima 3300 gld. na hiši. — Naslov: Marija Kicker 67, Maribor, Koroška ulica. 3

Na prodaj

novozidana hiša v koroškem predmestju je na prodaj za 6800 gld. ima 6 stanovanj, veliko klet in vrt. Hiša nese 450 gld. na leto, hranilnica ima 3300 gld. na hiši. — Naslov: Marija Kicker 67, Maribor, Koroška ulica. 3

Na prodaj

je večja množina stare in nove pristne slivovke ter vinskega dobrega žganja. Poprašati pri Jož. Novaku, v Št. Petru pod sv. gor.

Organist

ceciljanec in mežnar se z novim letom sprejme v župniji Šmartno pri Gornjemgradu. 1-2

Na prodaj.

hiša 3 minute od farne cerkve v Olimju, močno zidano, z dvema sobama, mesnico, pivno kletjo in velikim vrtom. Cena 50P gld. — Sposobno tudi za penzioniste-mašnike. Posestnik Ant. Mihelin, Sopote 57, p. Podčetrtek. 1-4

KATHREINER-Kneippova sladna kava.

Staramamica, semeni.

Že leta sem izpričano izvrstna primes k bohovi kavi. — Pri živcnih, srčnih, želodecnih boleznih, pri pomanjkanju krvi etc. zdravniško priporočena. — Najpriljubljenejša kavina pijača v stotisočero rodovinah.

Učenec z dobrim spričevalom se takoj sprejme v trgovino mešanega blaga. Ponudbe naj se pošle na upravnštvo lista.

Na prodaj.

Kmečko poslopje, mlin s 3 tečaji, stope, preša za olje, zemljische okoli 30 oralov, obstoječe iz njiv, travnikov, sadonosnika, gozda in gorice z viničarsko hišo. Hram je nov, ima 3 sobe, kuhinjo in obokano klet. Mlin na dobrimični vodi. Vse v lepem kraju na dobi poti ter sodi za kako gostilno, pol ure od cerkve. Prodaje zaradi bolezni posestnikove. Več o tem se izve pri Janezu Žižek na Ščavnici p. Radgona.

Išče se

Iščem prostor za trgovino, če mogoče brez konkurence. Ponudbe se naj pošljajo pod štev. 15. Poste restante Radgona. 1

Dva konja, mlada in zdrava, za težo in beg dobra, sta na prodaj. Kje? pove župnik v Leskovcu. 1

Naznanilo!

Kmetijska zadružna v Žalcu naznanja vsem onim kmetovalcem, kateri še niso nje udje, da se dobri umetni 'gnoj kompost in tomaževa žlindra, kakor tudi živinska sol pri:

Anton Kolencu trgovcu v Celju

v «Narodnem domu»,

11

kamor se naj neudje zadruge obrnejo, bodo dobro, hitro in prav ceno postreženi.

Naznanilo.

Dovolujem si naznaniti častitim gospem v mestu in na deželi, da izdelujem obleke vsake vrste po najnovejših dunajskih in berolinskih modnih časnikih in to zelo elegantno in po nizki ceni.

Poučujem tudi v prikrovjanji in izdelovanju oblek po zelo lahkem načinu.

Priporočuje se, da me počastite z mnogobrojnimi naročili se bilježim udano

6-

Tončika Koren,

krojačica za ženske obleke Maribor. Nagystrasse št. 10

KUVERTE

s firmo priporoča
tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Pratike in koledarji

za 1900 se dobivajo 7
na drobno in debelo v trgovini
J. N. Peteršiča v Ptaju.

Razne

uradne pečate
Tiskarna sv. Cirila v Mariboru